

MONITORING LEGISLATIVY

Únor 2024

Odbor právních služeb

ČEPRO, a.s.

Vypracováno k 9.3.2024

I. Platné právní předpisy vyhlášené ve Sbírce zákonů

- Nařízení vlády č. 18/2024 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 36/2023 Sb., o formátu a vzoru formulářového podání pro odvod z nadměrných příjmů
- Zákon č. 30/2024 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a zákon č. 31/2024 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
- Vyhláška č. 41/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 470/2012 Sb., o užívání pozemních komunikací zpoplatněných mýtným

II. Připravovaná legislativa

a) Výstupy

- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech

b) Zadání

- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty,
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 393/2020 Sb., o digitální technické mapě kraje
- Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 193/2022 Sb., o vyhrazených technických zdvihacích zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 16/2012 Sb., o odborné způsobilosti osob řídících drážní vozidlo a osob provádějících revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení a o změně vyhlášky Ministerstva dopravy č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 289/1995 Sb., o lesích
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 359/2020 Sb., o měření elektřiny, ve znění vyhlášky č. 375/2023 Sb.
- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech
- Novela zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů
- Novela zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev

III. Judikatura a stanoviska

- Veřejné zakázky
- Konkurenční doložka
- Ušlý zisk v důsledku ukončení jednání o uzavření smlouvy
- Lhůta pro udělení výpovědi

I. Platné předpisy vyhlášené ve Sbírce zákonů

Nařízení vlády č. 18/2024 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 36/2023 Sb., o formátu a vzoru formulářového podání pro odvod z nadměrných příjmů

Účinnost od 3. 2.2024

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 36/2023 Sb., stanoví vzor vyúčtování odvodu za druhé odvodové období, na základě zmocnění vlády podle § 95k odst. 4 energetického zákona. Nařízení dále obsahuje úpravu týkající se zákonem uložené povinnosti mít účetní závěrku ověřenou auditorem a dále stanovuje jednak okruh údajů z vyúčtování odvodu z nadměrných příjmů ověřovaných auditorem a jednak rozsah ověřovaných údajů z vyúčtování odvodu z nadměrných příjmů.

Úkol: Na vědomí POŘ.

Zákon č. 30/2024 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a zákon č. 31/2024 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

Účinnost od 1.4.2024

Nová právní úprava nahrazuje dosavadní zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a implementuje právo EU v oblasti pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem motorových a jejich přípojných vozidel a je nezbytná z hlediska plnění závazků České republiky vůči EU, z hlediska zajištění pohybu vozidel v mezinárodním provozu v rámci Evropy a k zajištění ochrany osob poškozených provozem těchto vozidel.

Zákon je předmětem právního posouzení ze strany OPS.

Vyhláška č. 41/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 470/2012 Sb., o užívání pozemních komunikací zpoplatněných mýtným

Účinnost od 1.3.2024

Úprava ustanovení vyhlášky vyplývající z transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/362 ze dne 24. února 2022, kterou se mění směrnice 1999/62/ES, 1999/37/ES a (EU) 2019/520, pokud jde o výběr

poplatků pro vozidla za užívání určitých pozemních komunikací, do zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Novela vyhlášky provádí § 22c odst. 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v budoucím znění, uvedení způsobu určení emisní třídy CO2 vozidla v systému elektronického mýtného. Dále dochází ke změně rozsahu pozemních komunikací zpoplatněných mýtným v roce 2024 a dílčím parametrickým úpravám obsahu vyhlášky reagující na konsolidační balíček.

Oddělení dopravy provedlo kontrolu registrovaných vozidel v mýtném systému a provedlo aktualizaci emisních tříd.

II. Připravovaná legislativa

a) výstupy

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech

EKLEP KORNCYJN7CVM
Projednáno vládou

Navrhovaný zákon zavádí zálohový systém pro vybrané jednorázové nápojové obaly.

Z věcného posouzení OHSE vyplynulo následující:

Nově zaváděné zálohování nápojových obalů bude mít dopad do prodejních procesů na čerpacích stanicích, jelikož se změna bude týkat maloobchodu s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách (kód CZ – NACE 47.3), včetně dobíjecích stanic, pokud velikost prodejní plochy přesahuje 50 m² (viz příloha 8 k zákonu, bod c)).

Dopad	Opatření	Termín	Zajištění
Nové povinnosti posledních prodejců vybraných jednorázových obalů dle §29 d) (povinnost zálohování, účtování o ceně a výši zálohy, vyplácení zálohy, zajištění zpětného odběru obalů, vedení evidence obalů aj.).	Provést identifikaci provozoven (ČS), na kterých je realizována ekonomická činnost dle přílohy č. 8 k zákonu č. 477/2001 Sb. a implementovat do prodejních procesů na těchto provozovnách nové požadavky zákona č. 477/2001 Sb. (zákon o obalech) týkající se zajištění zálohování a zpětného odběru vybraných jednorázových obalů.	Před nabytím účinnosti novely zákona č. 477/2001 Sb.	Odbor čerpacích stanic.

Úkol: OČS provede provozoven (ČS), na kterých je realizována ekonomická činnost dle přílohy č. 8 k zákonu č. 477/2001 Sb. a implementovat do prodejních procesů na těchto provozovnách nové požadavky zákona č. 477/2001 Sb. (zákon o obalech) týkající se zajištění zálohování a zpětného odběru vybraných jednorázových obal.

Odpovědný útvar: OČS - Ing. Otakar Krejsa **Termín:** 30.11.2024

II. Připravovaná legislativa

b) zadání

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

EKLEP KORND23CU763
Připomínkové řízení ukončeno

Ministerstvo financí předložilo na základě plánu legislativních prací vlády novelu zákona o dani z přidané hodnoty, která si klade za cíl provést další zefektivnění procesu výběru správy daní.

Úkol: FÚ provede věcnou analýzu dopadů a zpracuje případný návrh implementačních opatření do procesů společnosti. Informaci o zhodnocení dopadů a o stavu implementace zašle na emailovou adresu legislativa@ceproas.cz.

Odpovědný útvar: FÚ – Ing. Helena Hostková **Termín:** 30. 4. 2024

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 393/2020 Sb., o digitální technické mapě kraje

EKLEP KORNCZXJ7SPH
Připomínkové řízení ukončeno

Předkládaným návrhem novely vyhlášky o digitální technické mapě kraje je reagováno na skutečnost, že v průběhu procesu vytváření digitálních technických map krajů byla zjištěna potřeba některých dílčích změn a zpřesnění v oblasti obsahu digitální technické mapy kraje, které jsou nezbytné k tomu, aby nově vytvářené digitální technické mapy krajů plnily svůj účel.

Jedná se zejména o změnu způsobu vedení údajů o kritické infrastruktuře, kdy zneužití těchto údajů by mohlo mít vliv na bezpečnost státu. Není žádoucí, aby byly údaje o kritické infrastruktuře veřejně přístupné. Současně se ukázalo, že pro kritickou infrastrukturu není vhodné řešení vést údaje na základě dohod podle § 4b odst. 6 zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zeměměřičství“), jak bylo původně předpokládáno. Ve spolupráci se zástupci provozovatelů kritické infrastruktury, Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva průmyslu a obchodu bylo proto nalezeno jiné řešení, které je součástí návrhu novely vyhlášky.

Úkol: OESN provede věcnou analýzu dopadů a zpracuje případný návrh implementačních opatření do procesů společnosti. Informaci o zhodnocení dopadů a o stavu implementace zašle na emailovou adresu legislativa@ceproas.cz.

Odpovědný útvar: OESN – Ing. Helena Hostková **Termín:** 30.4.2024

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 193/2022 Sb., o vyhrazených technických zdvihacích zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti

EKLEP KORND23GZESH
Připomínkové řízení ukončeno

Předkládaný návrh nařízení upravuje pravidla pro provádění revizí vyhrazených technických zdvihacích zařízení.

Úkol: PÚ provede věcnou analýzu dopadů a zpracuje případný návrh implementačních opatření do procesů společnosti. Informaci o zhodnocení dopadů a o stavu implementace zašle na emailovou adresu legislativa@ceproas.cz.

Odpovědný útvar: PÚ – Ing. František Todt **Termín:** 30.4.2024

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

EKLEP ALBSD2EJVZNF
V mezirezortním připomínkovém řízení

Cílem předkládaného návrhu zákona je zajištění vyšší úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, snížení administrativní zátěže zákonem dotčených subjektů a ulehčení práce odborně způsobilých osob k zajišťování úkolů v prevenci rizik a odborně způsobilých osob k činnostem koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi.

Úkol: OHSE provede věcnou analýzu dopadů a zpracuje případný návrh implementačních opatření do procesů společnosti. Informaci o zhodnocení dopadů a o stavu implementace zašle na emailovou adresu legislativa@ceproas.cz.

Odpovědný útvar: OHSE – Ing. Zdeněk Stejskal **Termín:** 30.4.2024

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 16/2012 Sb., o odborné způsobilosti osob řídících drážní vozidlo a osob provádějících revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení a o změně vyhlášky Ministerstva dopravy č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

EKLEP KORND2MDGN4W
V mezirezortním připomínkovém řízení

V návaznosti na změny přijaté poslední novelou zákona o dráhách je potřeba upravit rovněž související prováděcí právní předpis, který konkretizuje touto novelou vypuštěné požadavky týkající se věku a dosaženého vzdělání žadatelů o průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové. Návrh vyhlášky se tak zaměřuje na vypuštění právní úpravy představující provedení související a (uvedenou novelou zákona o dráhách) již

zrušené zákonné právní úpravy. Jeho přijetím tak bude zajištěn soulad mezi příslušnou zákonnou i prováděcí právní úpravou.

Návrh vyhlášky reaguje též na bezpečnostní doporučení Drážní inspekce ohledně minimální délky praktické části školení k získání podrobných znalostí, dovedností a postupů k prokázání zvláštní odborné způsobilosti pro řízení drážního vozidla příslušné kategorie a druhu, tzn. jízdního výcviku, která je přílohou č. 2 k vyhlášce č. 16/2012 Sb.

Úkol: PÚ provede věcnou analýzu dopadů a zpracuje případný návrh implementačních opatření do procesů společnosti. Informaci o zhodnocení dopadů a o stavu implementace zašle na emailovou adresu legislativa@ceproas.cz.

Odpovědný útvar: PÚ – Ing. František Todt

Termín: 30.4.2024

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 289/1995 Sb., o lesích

EKLEP KORND2QDX84M
V mezirezortním připomínkovém řízení

Návrh zákona představuje komplexní novelu lesního zákona a reaguje na praktické zkušenosti a poznatky orgánů státní správy lesů, zájmových sdružení a vlastníků lesů a odborné veřejnosti. Návrh zákona odstraňuje aplikační nejasnosti a ruší povinnosti, které nejsou nezbytné z hlediska zachování lesa a plnění jeho funkcí, a obecně snižuje administrativní zátěž.

Úkol: PÚ provede věcnou analýzu dopadů a zpracuje případný návrh implementačních opatření do procesů společnosti. Informaci o zhodnocení dopadů a o stavu implementace zašle na emailovou adresu legislativa@ceproas.cz.

Odpovědný útvar: PÚ – Ing. František Todt

Termín: 30.4.2024

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 359/2020 Sb., o měření elektřiny, ve znění vyhlášky č. 375/2023 Sb.

EKLEP KORND32BAA9E
V mezirezortním připomínkovém řízení

Navrhovaná právní úprava reaguje jak na aktuálně platné znění energetického zákona, tzv. LEX OZE II, který s účinností od 1. ledna 2024 zavádí do národního právního řádu komunitní energetiku, tak na připravované změny v cenovém rozhodnutí Energetického regulačního úřadu.

Úkol: OAE provede věcnou analýzu dopadů a zpracuje případný návrh implementačních opatření do procesů společnosti. Informaci o zhodnocení dopadů a o stavu implementace zašle na emailovou adresu legislativa@ceproas.cz.

Odpovědný útvar: OAE – Ing. Petr Lux

Termín: 30.4.2024

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech

Sněmovní tisk 638
Schváleno v PS

Novela do právního řádu zavádí tzv. Registr zastupování, který bude poskytovat informace o oprávněních k zastupování existujících ze zákona či na základě smlouvy. Dále si klade za cíl sjednocovat modely „plných mocí“ a umožňovat vytváření plných mocí pro přístup ke službám veřejné správy. Jeho hlavním přínosem má být sdílení údajů o oprávněních k zastupování mezi agendami a úřady.

Úkol: OPS provede věcnou analýzu dopadů a zpracuje případný návrh implementačních opatření do procesů společnosti. Informaci o zhodnocení dopadů a o stavu implementace zašle na emailovou adresu legislativa@ceproas.cz.

Odpovědný útvar: OPS – Mgr. Pavel Císař **Termín:** 31.5.2024

Novela zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů

Sněmovní tisk 638
Schváleno v PS

Novela především zajišťuje implementaci směrnice (EU) 2023/959, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Evropské unii, a dále směrnice (EU) 2023/958, kterou se mění směrnice 2003/87/ES pokud jde o příspěvek letectví k cíli Evropské unie snížit emise v celém hospodářství a o řádné zavedení celosvětového tržního opatření; obě směrnice jsou součástí souboru návrhů na revizi a aktualizaci právních předpisů Evropské unie známého jako legislativní balíček Fit for 55.

Úkol: OÚ provede věcnou analýzu dopadů a zpracuje případný návrh implementačních opatření do procesů společnosti. Informaci o zhodnocení dopadů a o stavu implementace zašle na emailovou adresu legislativa@ceproas.cz.

Odpovědný útvar: OÚ – Ing. Martin Vojtíšek **Termín:** 30. 4. 2024

Novela zákona o přeměnách obchodních společností a družstev

Sněmovní tisk 459
2. čtení PS

Novela především zapracovává do českého právního řádu směrnici (EU) 2019/2121, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o přeshraniční přemístění sídla, fúze a rozdělení („směrnice“).

Dále upravuje zvláštní požadavky týkající se rozdělení tzv. akciových společností strategického zájmu, v nichž má stát většinovou majetkovou účast; navrhované odchylky od obecných pravidel by měly státu umožnit získat plnou kontrolu nad těmito společnostmi tak, aby mohl realizovat své cíle týkající se jeho strategických zájmů.

Úkol: OPS provede věcnou analýzu dopadů a zpracuje případný návrh implementačních opatření do procesů společnosti. Informaci o zhodnocení dopadů a o stavu implementace zašle na emailovou adresu legislativa@ceproas.cz.

Odpovědný útvar: OPS – Mgr. Pavel Císař **Termín:** 31.5.2024

III. Stanoviska a judikatura

Veřejné zakázky

Nejvyšší správní soud, sp. zn. 8 Afs 157/2021-35

Nejvyšší správní soud konstatoval, že uplatnění smluvní pokuty s významným časovým odstupem od chvíle, kdy zadavatel mohl smluvní pokutu uplatnit poprvé, zpravidla způsobí podstatnou změnu závazku na veřejnou zakázku dle § 222 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

Úkol: Na vědomí POŘ.

Uznání dluhu

Nejvyšší soud, sp. zn. 23 ICdo 60/2022-76

Datum vyhotovení (pořízení) není obligatorní náležitostí písemného právního úkonu (jednání); nejde o náležitost písemné formy. Datum vyhotovení prohlášení o uznání dluhu, jakkoliv je významné z hlediska jeho právních účinků, není obligatorní obsahovou náležitostí tohoto právního úkonu (jednání). Tam, kde zákonodárce zamýšlel podmínit platnost právního úkonu označením data jeho uskutečnění, výslovně tento požadavek vyjádřil. Co se týče označení věřitele v prohlášení o uznání dluhu coby adresáta tohoto prohlášení (a zároveň coby součásti skutkového vymezení uznávaného dluhu), uznání dluhu je jednostranný právní úkon (jednostranné právní jednání) dlužníka adresovaný (adresované) věřiteli. To však nebrání tomu, aby prohlášení o uznání dluhu bylo učiněno ve smlouvě uzavřené mezi dlužníkem a věřitelem. Způsob vymezení důvodu dluhu a jeho výše zákon nestanoví. Nemusí být tedy výslovně uvedeny přímo v písemném prohlášení, stačí, že písemný projev obsahuje takové údaje, ze kterých za případné pomoci výkladu projevu vůle vyjádřeného v posuzovaném právním úkonu (jednání) důvod dluhu a jeho výše nepochybně vyplývají. Protože uznání dluhu je právním úkonem (jednáním), pro které je pod sankcí neplatnosti stanovena písemná forma, musí být určitost projevu vůle uznat dluh co do důvodu a výše dána obsahem listiny, na níž je zaznamenán; nestačí, že dlužníku, který jednostranné právní jednání učinil, případně věřiteli, kterému bylo toto právní jednání adresováno, byl jasný jak důvod uznávaného dluhu, tak jeho výše, není-li to poznatelné z textu listiny.

Úkol: Na vědomí POŘ.

Ušlý zisk v důsledku ukončení jednání o uzavření smlouvy

Nejvyšší soud, sp. zn. 23 Cdo 3191/2022

Samotné neuzavření smlouvy není možno ve smyslu ustanovení § 1729 o. z. považovat za protiprávní a z toho důvodu ani nemůže být považováno za příčinu vzniku škody. Protiprávním jednáním je ukončení jednání bez spravedlivého důvodu, tedy chování, které odporuje principu dobré víry. Jenom v tomto chování, a nikoli v neuzavření smlouvy, je nutno hledat příčinu vzniklé škody. Předmětné ustanovení proto nelze chápat jako přiznání práva na náhradu „ztráty z neuzavřené smlouvy“, neboť zde chybí kauzální nexus mezi porušením povinnosti a tímto typem škody. Ušlý zisk z neuzavřené smlouvy (z jejího nesplnění) tak není v příčinné souvislosti s ukončením jednání strany o uzavření této smlouvy bez spravedlivého důvodu ve smyslu § 1729 odst. 1 o. z. Ustanovení § 1729 odst. 2 o. z. stanoví omezení výše náhrady takto vzniklé újmy, nikoli zvláštní důvod vzniku práva na její náhradu.

Úkol: Na vědomí POŘ.

Lhůta pro udělení výpovědi

Nejvyšší soud, sp. zn. 21 Cdo 1407/2022

Nejvyšší soud ČR se zabýval otázkou, od jakého okamžiku počíná běžet subjektivní lhůta, v níž může zaměstnavatel dát zaměstnanci výpověď z pracovního poměru pro porušení pracovní kázně. - Pro porušení pracovní kázně nebo z důvodu, pro který je možné okamžitě zrušit pracovní poměr, může dát zaměstnavatel zaměstnanci výpověď nebo s ním okamžitě zrušit pracovní poměr pouze do 2 měsíců ode dne, kdy se o důvodu k výpovědi nebo k okamžitému zrušení pracovního poměru dověděl. Jde o onu tzv. subjektivní lhůtu.

Ve vztahu k subjektivní lhůtě již judikatura uzavřela, že nezačne běžet již na základě předpokladu, že důvod k výpovědi z pracovního poměru nastane, nebo na základě domněnky, že zaměstnavatel o porušení pracovní kázně mohl či dokonce musel k určitému datu vědět. Dvoutměsíční lhůta, během které musí zaměstnavatel přistoupit k výpovědi z pracovního poměru, začíná plynout ode dne, kdy se o důvodu k výpovědi z pracovního poměru prokazatelně (skutečně) dověděl. Není přitom rozhodující, kdy zaměstnavatel „s jistotou“ zjistil důvod k okamžitému zrušení pracovního poměru (nebo výpovědi), nýbrž k zahájení běhu této lhůty postačuje, aby zaměstnavatel získal vědomost (dozvěděl se), že se zaměstnanec dopustil takového jednání, které může zakládat důvod k rozvázání pracovního poměru.

Je tedy zřejmé, že vědomost zaměstnavatele se vztahuje ke skutečnostem, jejichž prostřednictvím poté ve výpovědi vymezuje výpovědní důvod. Nejde tak o indicii, jež sama o sobě tento výpovědní důvod nepředstavuje. Taková indicie pouze zakládá podezření a vede zaměstnavatele k provedení šetření, z jehož výsledků se dozví o existenci skutečností odůvodňujících rozvázání pracovního poměru výpovědí.

Úkol: Na vědomí POŘ.

